

BŪTISKĀKIE PRIEKŠLIKUMI PAR NEPIECIEŠAMAJIEM GROZĪJUMIEM NORMATĪVAJOS AKTOS, 2020. gads

Citi

Nr. p. k.	Problēmjaautājums	Būvvaldes vēstule	Institūcija, kurai sniegts priekšlikums	Sniegtais priekšlikums	Rezultāts
1.	<p><i>Par iespēju paredzēt atzīmes veikšanu konkrētā nekustamā īpašuma zemesgrāmatas nodaļījumā par patvaļīgi veiktas būvniecības faktu.</i></p> <p>Būvvalde norāda, ka, pamatojoties uz Būvniecības likuma 12. panta trešās daļas 1. punktu, atbilstoši savai kompetencei kontrolē būvniecības procesu Rīgas pilsētā un tā atbilstību Būvniecības likuma un citu būvniecību regulējošu normatīvo aktu prasībām. Būvvalde ik gadu, realizējot tai piešķirto kompetenci publisko tiesību jomā, pieaugošā progresijā konstatē jaunus patvaļīgas būvniecības gadījumus Rīgas pilsētā.</p> <p>Civillikuma 863. pants noteic, ka tam, kas bauda vai vēlas baudīt kādas lietas labumus, jānes arī ar šo lietu saistītie pienākumi, kā arī trešās personas šai lietai vai tās dēļ taisītie izdevumi. Civillikuma 864. pants noteic, ka visas uz lietu gulošās nastas un apgrūtinājumi jānes lietas īpašniekam. Minētais tiesiskais regulējums noteic, ka atbildība par patvaļīgi veiktu būvniecību sev piederošā nekustamā īpašumā jāuzņemas tā īpašniekam.</p> <p><u>Iegādājoties nekustamo īpašumu, īpašniekam nav publiski pieejama informācija par patvaļīgi veiktu būvniecību tajā, kā rezultātā nereti persona iegādājas īpašumu ar apgrūtinājumu - jau citas personas veiktu patvaļīgu būvniecību.</u></p>	10.03.2020. un 30.11.2020.	Ekonomikas ministrija Tieslietu ministrija Iekšlietu ministrija Latvijas Pašvaldības savienība	Būvvalde lūdz atkārtoti izvērtēt iespēju paredzēt atzīmes veikšanu konkrētā nekustamā īpašuma zemesgrāmatas nodaļījumā par patvaļīgi veiktas būvniecības faktu, lai pēc iespējas aizsargātu potenciālo konkrētā nekustamā īpašuma ieguvēju no maldināšanas un īpašuma iegādes ar apgrūtinājumu, kā arī radīt regulējumu, kur informācija par patvaļīgo būvniecību būtu publiski pieejama un ar to varētu iepazīties arī nekustamā īpašuma potenciālie pircēji, lai nekustamā īpašuma īpašnieks nevarētu aizbildināties ar nezināšanu, kādēļ nav novērsis patvaļīgo būvniecību.	Grozījumi nav izstrādāti
2.	<p><i>Par nepieciešamajiem priekšlikumiem projektā "Būvju klasifikācijas noteikumi".</i></p>	19.03.2020.	Valsts zemes dienests	Rīgas pilsētas būvvalde norāda, ka Būvju klasifikācijas tabula ir jāpapildina ar jaunu būves lietošanas veida kodu, kas attiektos uz multifunkcionālo ēku. Proti, šāds kods apvienotu vairākas telpas ar atšķirīgiem lietošanas veidiem, neliekot uzsvāru uz galveno lietošanas veidu, jo šādā gadījumā tā būtu daudzfunkcionālā izmantošana, kas mūsdienās ir raksturīga kompleksa izbūvei. Rīgas pilsētas būvvalde norāda, ka kods Nr. E-Dz-4 ir jāsadala divos kodos, nodalot sabiedrības ēdināšanas pakalpojumu kā ēkas lietošanas viedu, jo	Grozījumi ir izstrādes procesā

				sabiedriskās ēdināšanas ēkas var būt kā pastāvīgas ēkas bez apmešanās funkciju nodrošināšanas, kā arī sabiedriskās ēdināšanas telpu grupas ar vien vairāk tiek saistītas ar lietošanas veidu, kas neparedz cilvēku izmitināšanu nakšņošanai.	
3.	<i>Par Ministru kabineta noteikumu projektu "Pieminekļu, piemiņas zīmju uzstādīšanas, piemiņas vietu izveidošanas un informatīvo plākšņu izvietojuma noteikumi" (VSS-82).</i>	05.05.2020.	Kultūras ministrija	<p>Attiecībā uz tiem gadījumiem, kad pieminekļu uzstādīšanai vai piemiņas vietu izveidošanai būs nepieciešama būvniecības dokumentācija, Rīgas pilsētas būvvalde vērsa uzmanību, ka saskaņošanas process var tikt paildzināts uz trīs mēnešiem, secīgi palielinot administratīvo slogu privātpersonām.</p> <p>Atbilstoši Projektam personai jāiesniedz iesniegums pašvaldībai (22.pkt.), tad pašvaldībai jāpublicē informācija tīmekļa vietnē [<i>viena nedēļa</i>], norādot termiņu sabiedrības līdzdalībai (24.pkt.) [<i>vismaz divas nedēļas, jo informācija tiks publicēta arī ministrijas tīmekļa vietnē (25.pkt.)</i>], tad pašvaldībai būs jāapkopo saņemtie viedokļi un jāizvērtē iesnieguma pirmšķietamā atbilstība Projektam (26.pkt.) [<i>vismaz viena nedēļa</i>], tad iesniegums jānosūta Pieminekļu, piemiņas zīmju un piemiņas vietu izveides konsultatīvā padomei (turpmāk – Padome) (29.pkt.), tad Padome izvērtēs iesniegumu pēc būtības un sagatavos atzinumu (33.pkt.) [<i>vismaz mēnesis</i>], tad Padomes atzinumu nosūta pašvaldībai (34.pkt.), un pašvaldībai būs jāpieņem lēmums (36.pkt.) [<i>vismaz mēnesis</i>]. Vērsa uzmanību, ka minēto termiņu var būtiski pagarināt, ja Padomei būs nepieciešama papildu informācija (33.3.pkt.) vai ja būs nepieciešams saņemt Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes saskaņojums (30.pkt.). Rīgas pilsētas būvvalde salīdzināšanai norādīja, ka atbilstoši Būvniecības likuma 12. panta ceturtajai daļai lēmumu par būvatļaujas izdošanu pieņem mēneša laikā, savukārt lēmumu par būvniecības ieceres akceptu (ja būvdarbu veikšanai nepieciešama apliecinājuma karte un paskaidrojuma raksts) 14 dienu laikā.</p>	Grozījumi ir izstrādes procesā
4.	<i>Par projektu "Kultūras pieminekļu uzskaites, aizsardzības, izmantošanas un restaurācijas noteikumi" (VSS-38).</i>	08.05.2020.	Kultūras ministrija	<p>Rīgas pilsētas būvvalde iebilst pret Projektā paredzēto kārtību, ka pirms Projektā paredzētās atļaujas saņemšanas attiecībā uz vietējās nozīmes kultūras pieminekļiem nepieciešams gan Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes, gan pašvaldības izvērtējums, jo Rīgas pilsētas būvvalde uzskata, ka minēta kārtība nav lietderīga un nepamatoti uzliek administratīvo slogu privātpersonām. Rīgas pilsētas būvvaldes ieskatā minētā kārtība jāaizstāj ar noteikumu, ka nepieciešamības gadījumā Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldei pirms atļaujas izdošanas ir tiesības lūgt pašvaldību sniegt viedokli par kultūras pieminekļa plānotām darbībām, kas atrodas konkrētās pašvaldības administratīvajā teritorijā.</p>	Grozījumi ir izstrādes procesā
	<p>28. [...] Kultūras pieminekļu saglabāšanas uzraudzība ietver:</p> <p>28.4. <u>atzinuma sniegšanu</u> par kultūras pieminekļi veikto darbu atbilstību izsniegtajai kultūras pieminekļu konservācijas, restaurācijas un pārveidošanas darbu atļaujai.</p> <p>51. Pārvalde kultūras pieminekļa īpašniekam (valdītājam) izsniedz kultūras pieminekļa remonta, konservācijas, restaurācijas, rekonstrukcijas, demontāžas un pārveidošanas atļaujas, pamatojoties uz iesniegumu, kurā norādīta paredzamā darbu vieta, apjoms un izpildīšanas veids. Atļauju izsniedz pēc veicamo darbu dokumentācijas (atkarībā no darbu rakstura un apjoma – vizuālās fiksācijas dokumentu, projekta, apraksta un metodikas) izvērtēšanas. <u>Attiecīgās dokumentācijas</u></p>				

	<p><u>izvērtēšanu veic par kultūras pieminekļu saglabāšanas uzraudzību atbildīgā institūcija.</u> [..]</p> <p>52. Iesniegumam šo noteikumu 51.punktā minētās atļaujas saņemšanai pievienojama šāda informācija: 52.7. projekts vai cita dokumentācija, ja tāda nepieciešama. <u>Vietējās nozīmes kultūras pieminekļiem pievienojams attiecīgās pašvaldības projekta vai citas dokumentācijas izvērtējuma atzinums.</u></p> <p>60. Kultūras pieminekļu konservācijas, restaurācijas un pārveidošanas darbu autors (vadītājs) <u>pirms atzinuma pieprasīšanas</u> par veikto darbu atbilstību izsniegtajai atļaujai, bet ne vēlāk kā mēneša laikā pēc darbu pabeigšanas vai, ja darbi tiek veikti ilgāk par gadu, katru gadu mēneša laikā pēc kalendārā gada beigām, pārvaldē un attiecīgajā pašvaldībā iesniedz (ja atļaujā par darbu veikšanu nav noteikts citādi) pārskatu par kultūras pieminekļi veiktajiem darbiem. [..]</p> <p><i>Anotācija:</i> Likuma „Par kultūras pieminekļu aizsardzību” 14.pants nosaka, ka par kultūras pieminekļu saglabāšanas uzraudzību atbildīgā institūcija valsts un reģiona nozīmes kultūras pieminekļiem ir Pārvalde, bet vietējās nozīmes kultūras pieminekļiem – attiecīgās teritorijas pašvaldības. <u>Abām institūcijām ir jāizvērtē tām iesniegtā dokumentācija par kultūras pieminekļu aizsardzību.</u> Tomēr personām saistošas atļaujas darbiem kultūras pieminekļos var izdot tikai Pārvalde, jo atbilstoši likuma „Par kultūras pieminekļu aizsardzību” 21.panta pirmajai daļai kultūras pieminekļi konservējami, restaurējami un remontējami tikai ar Pārvaldes rakstveida atļauju un tās kontrolē.</p>				
5.	<p><i>Nepieciešamie priekšlikumi likumprojektā “Grozījumi likumā “Par kultūras pieminekļu aizsardzību””.</i></p>	27.07.2020.	Kultūras ministrija	Rīgas pilsētas būvvalde norādīja, ka Likuma 11. pants nosaka kultūras pieminekļa īpašnieka pienākumus, bet nenosaka uzraudzības iestādes kompetenci kā rīkoties, ja saglabāšanas pienākumi netiek pildīti. Līdz ar to rosina papildināt Likuma 11. pantu ar trešo daļu šādā redakcijā:	Grozījumi ir izstrādes procesā

	<p>11. pants. Kultūras pieminekļu saglabāšana [1] Fiziskajām un juridiskajām personām jānodrošina, lai tiktu saglabāti kultūras pieminekļi, kas ir to īpašumā (valdījumā). Valsts īpašumā esošo kultūras pieminekļu saglabāšanu nodrošina to valdītāji. [2] Kultūras pieminekļa īpašnieka (valdītāja) pienākums ir: 1) ievērot likumdošanas un citus normatīvos aktus, kā arī Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes norādījumus par kultūras pieminekļu izmantošanu un saglabāšanu; 2) informēt Nacionālo kultūras mantojuma pārvaldi par katru bojājumu, kas radies īpašumā (valdījumā) esošajam kultūras piemineklim; 3) laikus informēt Nacionālo kultūras mantojuma pārvaldi par būvniecības iecerēm un jebkuru saimniecisko darbību, kas pārveido kultūras pieminekli, tā apkārtējo vidi aizsardzības zonas robežās vai kas var ietekmēt kultūras pieminekļa saglabāšanu, piekļūšanu šim piemineklim vai tā vizuālo uztveramību.</p> <p>36. pants. Kompetence administratīvo pārkāpumu procesā Administratīvā pārkāpuma procesu par šā likuma 32., 33., 34. un 35. pantā minētajiem pārkāpumiem veic Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde.</p>			<p><i>“Kultūras pieminekļa saglabāšanas uzraudzības ietvaros, ņemot vērā pārbaudē konstatēto, Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde vai pašvaldība attiecībā uz vietējās nozīmes kultūras pieminekļiem pieņem lēmumu par kultūras pieminekļa saglabāšanu un izmantošanu.”.</i></p> <p>Ņemot vērā grozījumus Likumā saistībā ar vietējās nozīmes kultūras pieminekļu uzraudzības nodošanu pašvaldībai, pašvaldībai jāpiešķir kompetence administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanai un izskatīšanai. Līdz ar to rosina papildināt Likuma 36. pantu ar otro daļu šādā redakcijā: <i>“Attiecībā uz vietējās nozīmes kultūras pieminekļiem par šā likuma 32. un 33. pantā minētajiem pārkāpumiem administratīvā pārkāpuma procesu līdz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanai veic pašvaldības būvvalde vai pašvaldības policija vai pašvaldības administratīvā inspekcija, savukārt administratīvā pārkāpuma lietu izskata pašvaldības administratīvā komisija vai būvvalde.”.</i></p> <p>Ņemot vērā Latvijas Nacionālās attīstības plānā 2021.–2027. gadam norādīto par publiskās pārvaldes digitalizāciju, Rīgas pilsētas būvvaldes ieskatā administratīvais process kultūras mantojuma uzraudzībā var pāriet uz elektronisko dokumentu apriti, vienlaikus nosakot pārejas laiku. Līdz ar to rosina papildināt Likuma Pārejas noteikumu ar 10.punktu šādā redakcijā: <i>“Ar 2022. gada 1. janvāri administratīvais process kultūras mantojuma uzraudzībā uzsākams tikai elektroniski. Pēc minēta termiņa iesniegumu un dokumentus papīra dokumentu formā nepieņem un neizskata pēc būtības.”.</i></p>	
6.	<p><i>Par nepieciešamajiem grozījumiem likumprojektā “Arhitektūras likums”.</i></p> <p>3.pants. Likuma darbības joma Likums nosaka arhitektūras principus un par to īstenošanu atbildīgās institūcijas, kā arī reglamentē arhitekta profesiju un nosaka tās pašpārvaldes kārtību.</p> <p>4.pants. Arhitektūras principi Arhitektūrā ievēro šādus principus: 1) arhitektoniskās kvalitātes principu, saskaņā ar kuru būves projektē, līdzsvarojot būvniecības funkcionālos, estētiskos, sociālos, kultūrvēsturiskos, tehnoloģiskos un ekonomiskos aspektus, kā arī būvniecības</p>	02.09.2020.	Kultūras ministrija	<p>Rīgas pilsētas būvvalde iebilst pret Projekta 3. pantā norādīto darbības jomu, kas paredz, ka par arhitektūras principu īstenošanu atbild tikai institūcijas. Rīgas pilsētas būvvalde norādīja, ka Projekta 3. pants veido priekšstatu, ka arhitektūra būtu nepieciešama institūcijām nevis sabiedrībai. Tā kā Projekts veidos arhitektūras nozares tiesisko regulējumu, Projektā jānosaka tiesiskie līdzekļi, kas nodrošinās Projektā norādītā mērķa sasniegšanu. Proti, ja arhitektūru veido arhitekti, tad par arhitektūras principu ievērošanu jāatbild arhitektam un Projektā jānosaka ne vien arhitektūras nozares mērķis, bet arī minimālās prasības (piemēram, projektēšanas vadlīnijas), par ko atbildēs iesaistītās personas (gan arhitekti kā profesionāļi, gan attīstītāji (būvniecības ierosinātājs, nekustamā īpašuma īpašnieks, u.tml.)). Līdz ar to lūdz precizēt Projekta 3. pantu un Projekta otro nodaļu.</p> <p>Rīgas pilsētas būvvalde norāda, ka Projekta darbības joma ir jāattiecina ne tikai uz būvēm, bet arī uz iekārtām (piemēram, panorāmas rats). Minētais ir aktuāls gadījumiem, uz kuriem nav attiecināms būvniecības process, bet kuru novietošana un izmantošana ietekmē pilsētas vidi.</p>	Grozījumi ir izstrādes procesā

<p>ierosinātāja un sabiedrības intereses, respektējot dabas vai pilsētas ainavas individuālo identitāti, izceļot un organiski iekļaujot kultūrvidē, tādējādi to bagātinot un veidojot kvalitatīvu dzīves telpu;</p> <p>2) kvalitātes un izcilības principu, saskaņā ar kuru projektēšana un būvdarbi tiek veikti ar mērķi atrast un īstenot konkrētajai situācijai vispiemērotāko risinājumu;</p> <p>3) profesionalitātes principu, saskaņā ar kuru arhitektūrā jāvadās atbilstoši kompetences līmenim un ētikas normām;</p> <p>4) ilgtspējības principu, saskaņā ar kuru tiek veidoti videi draudzīgi, ekonomiski efektīvi un sociāli atbildīgi risinājumi, kas nodrošina to pilnvērtīgu funkcionēšanu un attīstību arī nākotnē;</p> <p>5) sadarbības un līdzdalības principu, saskaņā ar kuru kvalitatīvas arhitektūras un dzīves telpas veidošanā iesaista sabiedrību, tajā skaitā arī publiskās pārvaldes institūcijas, nevalstiskās organizācijas un dažādas interešu grupas;</p> <p>6) vienlīdzīgu iespēju principu, nodrošinot ikvienam sabiedrības loceklim pieejamu vidi un vienlīdzīgas līdzdarbības iespējas.</p> <p>6.pants. Nacionālā arhitektūras padome</p> <p>(1) Nacionālā arhitektūras padome ir konsultatīva institūcija, kuras darbības mērķis ir veicināt institūciju sadarbību un lēmumu pieņemšanu jautājumos, kas saistīti ar arhitektūras nozares attīstību un kvalitatīvas arhitektoniski telpiskās vides veidošanu Latvijā, kā arī valsts pārvaldes un arhitektūras nozares sadarbību. Nacionālās arhitektūras padomes nolikumu apstiprina Ministru kabinets. Nacionālās arhitektūras padomes pārstāvjus saskaņā ar nolikumu apstiprina kultūras ministrs.</p> <p>(2) Nacionālās arhitektūras padomes sekretariāta funkcijas pilda Kultūras ministrija.</p>			<p>Rīgas pilsētas būvvalde izsaka priekšlikumu papildināt Projektu ar tādu arhitektūras principu, kas izvirzītu prasību būves projektēšanā ņemt vērā vietējos klimatiskos apstākļus un nodrošināt būves fasādes un telpiskās vides elementu saglabāšanu ilgtermiņā; un ar tādu arhitektūras principu, kas būves pārbūves vai atjaunošanas gadījumā uzliktu par pienākumu novērtēt kultūrvēsturisko nozīmi un būvniecības ieceres ietekmi uz to, lai iespēju robežās to saglabātu.</p> <p>Rīgas pilsētas būvvalde norāda, ka Projekts nerisina jautājumu par valsts pārvaldes iestāžu sadarbību arhitektūras jomā un rosina izvērtēt iespēju paplašināt Projekta 6.pantā paredzētās Nacionālās arhitektūras padomes kompetenci vai izveidot institūciju, kurā būtu pārstāvētas visu arhitektu jomas pārstāvji ar tiesībām sniegt saistošu viedokli par arhitektūras jautājumiem un Projekta piemērošanu, un šādas kārtības ieviešana nodrošinātu arī vienotu praksi vairākās pašvaldībās.</p> <p>Rīgas pilsētas būvvalde rosina izvērtēt nepieciešamību noteikt prasības būvvaldes arhitektam. Piemēram, valsts pilsētās prasība par būvspeciālista sertifikāta esamību.</p> <p>Rīgas pilsētas būvvalde norāda, ka Saeimā ir iesniegts likumprojekts “Grozījumi Būvniecības likumā”, un tā izskatīšanas ietvaros ir saņemti Ekonomikas ministrijas priekšlikumi (vēstule Nr. 3.1-6/2020/2173), citu starpā nosakot, ka būvvaldes arhitekts pārrauga arhitektoniskās kvalitātes principa ievērošanu, ciktāl tas attiecas uz būves iekļaušanos ainavā un pilsētvidē. Līdz ar to Projekta izskatīšanā jārisina jautājums par Projekta un Būvniecības likuma savstarpējo piemērošanu. Atbilstoši Būvniecības likuma 15. panta pirmās daļas 1. punktam, ja būvniecības iecere ir atzīta par nacionālo interešu objektu, tad būvatļauju izdod, neizvērtējot tās atbilstību vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam, lokālplānojumam vai detālplānojumam (ja tāds ir izstrādāts). Līdz ar to rosina papildināt Projektu, nosakot kārtību kā nodrošināt Projekta mērķa sasniegšanu nacionālo interešu objektu būvniecības gadījumā.</p>	
--	--	--	--	--